

VEGA 1/0322/18 Pracujúca chudoba

Andrea Bánovčinová¹, Martina Žáková¹, Nadežda Kovalčíková¹, Dominika Lisá¹, Jana Levická²

Pracujúca chudoba:

- Zamestnanie je považované za jeden z nástrojov na predchádzanie upadnutia rodiny do chudoby. Socioekonomické procesy v súčasnej spoločnosti však prispievajú k vytváraniu nových sociálnych rizík, medzi ktoré zaraďujeme tiež pracujúcu chudobu.
- Podľa EU SILC tvoria pracovné príjmy v rodinách bez detí 65,3% a v rodinách s minimálne jedným dieťaťom až 87,2% celkového hrubého príjmu domácnosti.
- **Pracujúca chudoba** sa definuje ako podiel zamestnanej populácie žijúcej v chudobe napriek tomu, že členovia rodiny sú zamestnaní, avšak ich príjmy zo zamestnania nie sú dostatočné na to, aby ich vymanili z chudoby a zabezpečili im dôstojné podmienky na život.
- **Hranica rizika chudoby** je stanovená na 60% mediánu národného ekvivalentného disponibilného príjmu (EU-SILC)

Hlavné ciele projektu:

Analýza životnej situácie rodín, ktoré sú aj napriek príjmu z pracovnej činnosti ohrozené chudobou
Analýza spôsobov ako si rodiny naplňajú svoje základné potreby

Zistiť...

- ...ako rodiny popisujú život v chudobe?
- ...aké stratégie zvládania rodinám pomáhajú vyrovnat' sa s chudobou?
- ...aké alternatívne spôsoby využívajú rodiny pri naplňaní svojich základných potrieb?
- ...ktoré z identifikovaných stratégií zvládania chudoby a spôsobov naplňania potrieb prevládajú v slovenskej populácii?

Miera rizika pracujúcej chudoby podľa typu domácnosti v roku 2019 (EU SILC)

Typ domácnosti	SR	EÚ 28 (odhadovaná)
Jednotlivec	9.4	12.9
Jednotlivec so závislými deťmi	20.2	22.2
Dvaja alebo viacerí dospelí bez závislých detí	2.1	5.7
Dvaja alebo viacerí dospelí so závislými deťmi	5.6	10.1
Domácnosť bez závislých detí	2.8	7.7
Domácnosť so závislými deťmi	6.0	11.0

Metodológia

- Kombinovaná výskumná stratégia

1. Fáza výskumu – kvalitatívne šetrenie
Pološtruktúrované rozhovory s rodinami s cieľom:

- zistiť subjektívne prežívanie chudoby
- Identifikovať najproblematickejšie vnímané oblasti života rodín
- Zistiť spôsoby zvládania života v chudobe a spôsob naplňania potrieb

Výstupy z 1. fázy výskumu:

- Popis jednotlivých stratégií zvládania a spôsobov naplňania potrieb
- Zostavenie indikátorov pre stratégie zvládania chudoby a spôsoby naplňania potrieb
- Zostavenie meracieho nástroja

2. Fáza výskumu – kvantitatívne šetrenie
Štruktúrované rozhovory s rodinami s cieľom:

- Overiť výskyt jednotlivých stratégií a spôsobov v populácii
- Dopracovať a korigovať prvotný popis stratégií a spôsobov zvládania

Výstupy:

Analýza dokumentov
Realizácia panelu expertov
Publikovanie zistení v podobe vedeckých článkov a monografie

¹ Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce, Trnavská univerzita Trnava

² Fakulta sociálnych vied, Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave